

Nota van Inspraak

Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2019-2024

Geanonimiseerd

Gemeente Soest

Afdeling Ruimte
Versieonnummer 2298683
Concept 23 januari 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Input informatieavond	4
Visie-deel	4
Uitvoeringsprogramma	10
3. Inspraakreactie	15
4. Overzicht van wijzigingen.....	16
Wijzigingen naar aanleiding van de reacties	16
Ambtshalve wijzigingen	17

1. Inleiding

Wat maakt de gemeente Soest bijzonder? “Waar je ook bent in het stedelijk gebied, je bent altijd binnen vijf minuten op de fiets in het groen, een totaal andere wereld!” Een groot deel van de Soester inwoners en ondernemers waardeert het landschap en de natuur van de gemeente Soest. Een belangrijk argument om te wonen of werken in Soest, of om onze gemeente te bezoeken, is de aantrekkelijke (groene) fysieke omgeving.

Een sterke visie is noodzakelijk om ruimtelijke ‘claims’ die voortdurend ontstaan met betrekking tot ons mooie buitengebied in goede banen te leiden. Dit betekent dat het behoud van de identiteit van gemeente Soest én de inzet van de gemeente en haar partners voor de verdere ontwikkeling van het buitengebied van groot belang is om daarmee nieuwe ontwikkelingen met ruimtelijke kwaliteit en draagvlak te laten plaatsvinden. Met het nieuwe Landschap- en natuurontwikkelingsplan, kortweg LOP, willen we hier invulling aan geven.

Voortraject

Bij de evaluatie van het LOP Eemland 2005-2015 en bij de Verkenning van het LOP is veelvuldig overleg geweest met stakeholders en belangenorganisaties. Hierbij is veel aandacht besteed aan de verschillende (soms tegenstrijdige) belangen van de gebruikers van het buitengebied van Soest en Soesterberg. Op basis van deze input heeft de gemeenteraad in 2017 een helder kader bepaald voor het landschaps- en natuurbeleid voor Soest met het vaststellen van de Verkenning LOP en de keuze voor de middenvariant: “een mooier en groener Soest”. De thema’s *Herkenbare landschappen en cultuurhistorie*, *Biodiversiteit* en *Belevingsmogelijkheden van het landschap en de natuur* voeren hierin de boventoon. Vervolgens zijn er middelen vrijgemaakt ten behoeve van het plan bij de vaststelling van de Gemeentelijke Begroting 2019. Nadat na de zomer van 2018 alle lichten op groen stonden, is gestart met het opstellen van een nieuw Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2019-2024.

Inspraak

In ons streven naar een gedragen plan en een plan waarbij gebruik is gemaakt van kennis en ervaring van bewoners en ondernemers is een informatieavond georganiseerd en heeft het plan ter inzage gelegen. De Commissie Milieu en Ruimte was uitgenodigd om bij de inspraakavond aanwezig te zijn.

Tijdens de informatieavond op 8 juli 2019, waarvoor onder ander de belangrijkste stakeholders waren uitgenodigd, zijn de hoofdpunten van het LOP 2019-2024 gepresenteerd. We mochten rekenen op een grote opkomst. Tijdens de avond bestond de mogelijkheid om een inspraakformulier in te vullen of om op de gepresenteerde panelen een zogeheten “geeltje” te plakken. We hebben veel reacties ontvangen van onze inwoners en ondernemers en ook de stakeholders hebben waardevolle input geleverd. Tot slot heeft de Commissie Milieu en Ruimte ons van goed advies voorzien.

Alle reacties die we hebben ontvangen zijn samengevat in hoofdstuk 2 en van een gemeentelijke reactie voorzien. Om ook de bewoners, organisaties en bedrijven die niet aanwezig waren op de informatieavond in staat te stellen om te reageren op het LOP, is het plan

gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Vanaf 26 september was het concept Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2019-2024 te vinden op de gemeentelijke website en in het gemeentehuis. Er is één inspraakreactie ontvangen. U vindt deze reactie in hoofdstuk 3. Tot slot is in hoofdstuk 4 aangegeven of de ontvangen reacties aanleiding hebben gegeven tot aanpassing van het Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2019-2024.

2. Input informatieavond

Al onze bewoners, ondernemers en stakeholders zijn uitgenodigd om mee te denken over het nieuwe plan voor landschap- en natuurontwikkeling in onze gemeente, op 8 juli 2019. We mochten rekenen op een grote opkomst.

Op de locatie waren inspraakformulieren neergelegd, die de aanwezigen konden invullen. Daarnaast werden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld om “geeltjes” te plakken op de panelen. Er is een onderscheid gemaakt tussen het visiedeel (inhoudelijk deel) van het LOP en het ontwikkelingsdeel (uitvoeringsprogramma) van het LOP.

Input ten aanzien van het visiedeel van het LOP	Gemeentelijke reactie
In plaats van paardenpaden, spreken van ruiterspaden	Wij werken nauw samen met verschillende partijen waar het gaat om het ruiteren en mennen. Wij gebruiken de terminologie, die door deze partijen gebruikt wordt. Daar waar enkel geruiterd mag worden spreken we van ruiterspaden. Waar zowel geruiterd als gemend mag worden, spreken we van paardenpaden.
Maak keuzes welke projecten er moeten worden uitgevoerd. Veel opgaven/ ideeën gaan niet samen, bijvoorbeeld versterking natuurwaarden en recreatie.	Wij denken juist dat het verhogen van natuurwaarden en recreatie prima naast elkaar kunnen staan, wanneer er voldoende aandacht is voor beiden. Hier komt het begrip zonering om de hoek. Per project wordt uiteraard een afweging gemaakt, waar de nadruk op komt te liggen. Niet op alle plekken alleen maar recreatie, maar ook niet op alle plekken alleen maar natuur.
1. Denk aan het tegengaan van inklinking van het veengebied. 2. Alle opgaven (klimaatadaptatie, energietransitie, wonen, recreëren, werken etc.) hebben allen een ruimtebeslag. Wees kritisch. 3. Durf ook 'nee' te verkopen. 4. Hoe houden we het als overheden transparant, meetbaar en concreet? 5. Zet in op intensieve samenwerking tussen verschillende overheden, maar ook met je omliggende gemeenten 6. Stel een kernteam samen waarbij ook een klankbord groep van inwoners met kennis in	Wij danken het Waterschap Vallei en Veluwe voor dit waardevolle advies. De input nemen we mee in de visie en de verdere uitwerking van de projecten (A).

7. Zorg dat de bodem opbouw goed in kaart is, zodat duidelijk is waar de grondwaterstromen lopen om verstoring ervan te voorkomen	
1. Veel van de (potentiele) conflicten spelen aan de randen van de belangrijke natuurgebieden en te beschermen landschappen. Probeer vooral voor de randen zo hard mogelijk afspraken in het LOP en straks in het omgevingsplan vorm te geven. Er wordt nog te makkelijk van de randen afgeknabbeld. 2. Conflicterende belangen zullen er blijven. Het zou goed zijn als in het LOP een redelijk proces wordt opgenomen hoe daar mee om te gaan.	In het LOP Uitvoeringsprogramma is een hoofdstuk gewijd aan natuur en landschap binnen de ruimtelijke ordening. Hier wordt met name aandacht gevraagd voor landschappelijke inpassing bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een vertaalslag wordt gemaakt naar het straks op te stellen omgevingsplan (een soort integraal bestemmingsplan). Binnen het omgevingsplan wordt een kader geboden voor het afwegen van belangen. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de (vormgeving) van de randen. Het project in het Uitvoeringsprogramma dat zich richt op het verzachten van de dorpsranden kan een hier een actieve bijdrage aan leveren. Het visiedeel van het LOP wordt verwerkt in de omgevingsvisie van de gemeente Soest.
Organiseer je tegenspraak; nu vooral veel groene mensen in de zaal. Discussie met andere belangen opzoeken.	Er wordt gewerkt aan een omgevingsvisie voor de gemeente Soest als geheel. Hier wordt breed opgehaald wie de Soester en Soesterberger is en wat zij voor de toekomst zien voor de gemeente. Binnen het traject van de omgevingsvisie wordt de discussie opgezocht.
Geef aan hoeveel niet-Soesters je maximaal wilt accommoderen in de omgeving/ landschappen van Soest; dat bepaalt het niveau van voorzieningen.	De recreatieve druk op het buitengebied is als belangrijk knelpunt naar boven gekomen in het proces van zowel het LOP als van de omgevingsvisie. Onderzocht kan worden op een later moment hoe we tot een goed beeld kunnen komen, wat we vinden dat het gebied aan kan. Het is een waardevolle suggestie. De visie en het uitvoeringsprogramma zijn naar aanleiding van deze reactie aangepast (B).
1. Behoud van enige bos in Soesterberg De Oude Tempel. Nog aangemerkt als waardevolle natuur en cultuurhistorisch gebied. 2. Bomenplan/ onderzoek bekijken waarin alle percelen/ lanen/ bomen worden beschreven. 3. Bouw van woningen stoppen op Oude Tempel	Dat er woningen gerealiseerd moeten worden op het landgoed Oude Tempel, is verschillende keren door de Soester politiek bevestigd. Daarnaast valt de Oude Tempel buiten het LOP. De reactie wordt dan ook ter kennisgeving aangenomen.
1. Naast een visie worden ook opgaven, ideeën voor projecten en een stip op de horizon genoemd. Maak het niet te complex en abstract, houdt het overzichtelijk en concreet. Waar gaat Soest voor? 2. Versterking natuurwaarden, vergroten biodiversiteit, parels: over welke natuurwaarden hebben we het? Breng eerst op soortenniveau de bestaande natuurwaarden in beeld, zodat meetbaar is of de natuurwaarden en biodiversiteit zijn versterkt. Inventariseer.	1. In het LOP is in verschillende lagen (abstractieniveaus) weergegeven waar we voor gaan. Daaruit ontstaat het beeld dat we nastreven, specifiek voor het buitengebied van Soest en Soesterberg, steeds schakelend tussen de verschillende lagen. 2. Om een gebiedsdekkend beeld te krijgen van de verschillende soorten is een uitgebreid onderzoek noodzakelijk. Gezien de kostbaarheid en beperkte houdbaarheid van een dergelijk onderzoek, is ervoor gekozen om gebiedsgericht maatregelen te treffen ten behoeve van de flora en fauna. Monitoring is daarbij inderdaad een belangrijk aandachtspunt. In het Uitvoeringsprogramma is als oplossingsrichting voorgesteld om specifiek op 20 kernsoorten te monitoren (C).
Hoe hangt het plan samen met het beleid in buurgemeenten, met	Met de buurgemeenten vindt afstemming plaats. Direct gemeentelijk contact, maar

name intensief gebruik van Soestdijk en plannen voor woningbouw langs westelijke rondweg Amersfoort.	ook binnen de regio en in samenwerking met de provincie. Een LOP hebben de buurgemeenten niet (meer).
Uitvoerbaarheid is een uitdaging, hoe is het mogelijk alle natuurwaarden te behouden/ verstevigen in combinatie met energietransitie, taken vwb huisvesting, vergrijzing/ jongerenhuisvesting.	De uitvoerbaarheid is zeker een uitdaging. We hebben ook niet de illusie dat we alle natuurwaarden kunnen behouden dan wel verhogen. Wel hebben we met het LOP en het Uitvoeringsprogramma een instrument om actief aan de slag te (blijven) gaan.
In de visie en de accenten van het LOP hoort ook de duurzame voedselproductie thuis. Het zou positief zijn als de gemeente stimuleert. Lokale en bij voorkeur biologische voedselproductie heeft ook belevingswaarde en natuurwaarde (voedsel wordt ism de natuur geproduceerd). Dit is ook wat de toekomst ons vraagt. We moeten dus met aandacht voor cultuurhistorie niet alleen maar naar het verleden kijken maar ook naar de toekomst. En moestuinen zijn ook belangrijk; dit levert ook meer natuurwaarde op dan grasland (met louter Engels raaigras) en maisakkers.	In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer natuur inclusieve en duurzamere vormen van landbouw (D).
In het LOP 2005/2015 wordt Landgoed Oude Tempel vermeld als zeer waardevol, het plan zou zich vooral inzetten voor behoud en herstel. Waarom zien wij dat nu niet meer terug?	In het LOP Eemland 2005-2015 is op hoofdlijnen een visie geformuleerd ten aanzien van de verschillende landschapstypen. Het landgoed Oude Tempel valt binnen het Bos- en landgoederenlandschap van de Utrechtse Heuvelrug. De visie voor het bos- en landgoederenlandschap is inderdaad "het inzetten op het herstellen en versterken van de natuurwaarde, het behouden van het evenwichtige 'ensemble' van natuur, recreatie en het ontwikkelen van een goede gebruikszonering voor de diverse functies. Belangrijk is het om het bos- en landgoederenlandschap als een ruimtelijk geheel te zien." In het nieuwe LOP komt deze visie ten aanzien van het bos- en landgoederenlandschap als geheel terug. Een belangrijke beleidsdoelstelling zoals verwoord in het LOP Eemland 2005-2015 voor het Bos- en landgoederenlandschap was tevens het programma Hart van de Heuvelrug: ontsnipperen en geleiden van de bouwopgave. Ten aanzien van Oude Tempel is in 2010 de afweging binnen het programma Hart van de Heuvelrug gemaakt, om het gebied om te vormen voor woningbouw. Het gebied Oude Tempel is een van de 'rode' ontwikkelingen die de groene investeringen mogelijk maken.
Er wordt een landbouwvisie gemist in (relatie tot) het LOP. Uiteindelijk is het gebied grotendeels ontstaan en wordt onderhouden door de agrarische gemeenschap. Jammer dat het door de spreker ook niet is genoemd.	De agrariërs zijn van groot belang voor de instandhouding van een deel van ons buitengebied. Een visie ten aanzien van de landbouw in Soest komt terug in de omgevingsvisie. In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer natuur inclusieve en duurzamere vormen van landbouw (D).
Het dorp Soesterberg heeft ook natuurwaarde, op de hele avond niet meegenomen. Het landgoed Oude Tempel heeft een hoge cultuurhistorische waarde. Hoort ook thuis in het LOP. Onderhoud van het bos van OT kan door Soesterbergse vrijwilligers gedaan	Het dorp Soesterberg heeft zeker natuurwaarde, door haar prachtige ligging op de Utrechtse Heuvelrug. Het LOP heeft echter betrekking op het landelijke gebied van de gemeente Soest, de kernen Soest en Soesterberg uitgezonderd.

worden in overleg met de heer Tupker. Dit past echt in het LOP. Bijvoorbeeld een speelbos er van maken, blote voetenpad, bosrondleidingen.	Ten aanzien van het landgoed Oude Tempel: Dat er woningen gerealiseerd moeten worden op het landgoed Oude Tempel, is verschillende keren door de Soester politiek bevestigd. De reactie wordt dan ook ter kennisgeving aangenomen.
1. Bescherm de natuurhistorische waarden van het landgoed Oude Tempel 2. Laat de ecoducten hun werk doen, haal de hekken weg 3. Bescherm het dorps- en groene karakter van Soesterberg. Maak er geen VINEX-wijk van. Tegenover de sauna staat geen enkele boom meer. 4. Geef oude bomen een status van monument. 5. Zorg dat "beschermd dorpsgezicht" ook daadwerkelijk bescherming betekent voor ons nageslacht en niet door het college van B&W aan de kant geschoven kan worden.	1. 3. en 5. Het dorp Soesterberg kent grote waarden, door haar geschiedenis en prachtige ligging op de Utrechtse Heuvelrug. Het LOP heeft echter betrekking op het landelijke gebied van de gemeente Soest, de kernen Soest en Soesterberg uitgezonderd. 2. De hekken op de ecoducten zijn passeerbaar gemaakt voor de fauna. Om te voorkomen dat ook mensen gebruik maken van de ecoducten (en daarmee de dieren verstoren), blijven de hekken noodzakelijk. 4. Oude bomen (ouder dan 60 jaar) die in een goede conditie verkeren, kunnen een monumentale status krijgen volgens ons bomenbeleid. Voor deze bomen zijn criteria opgenomen in de Nota Bescherming kap van bomen.
1. De Birkt vraagt om herstel van situatie rondom 1900. Waarom niet 1800, 1700, 1600 of nog eerder? En waarom beplanting alleen op perceel/kavelgrenzen. Er is dan meer kans op bezwaar/overlast van/voor buurman. Graag meer aandacht voor meer diversiteit hier, waarbij ook de mogelijkheid kan zijn voor het creëren van voedselbosjes en agroforestry 2. Graag meer aandacht voor biologische landbouw. Er staat een uitnodiging om te komen kijken op het Derde Erf, dan kan men zien wat biologische landbouw bijdraagt aan de biodiversiteit 3. Stop met het subsidiëren van monoculturen zoals eikenlanen.	1. Met de komst van het prikkeldraad rond 1900 is het landschap enorm veranderd. Landschapselementen als hagen, houtsingels en houtwallen waren niet meer nodig om het vee te keren, of het eigen perceel af te bakenen. Vandaar dat 1900, voor de komst van het prikkeldraad vaak gezien wordt als het optimale cultuurlandschap. Wel ontgonnen, maar met fraaie identiteitsbepalende elementen. Inmiddels wordt de openheid ook als belangrijke kwaliteit gezien. Het is dus steeds een afweging op welke plekken er wel opgaande beplanting kan worden aangelegd en op welke plekken niet. 2. In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer natuur inclusieve en duurzamere vormen van landbouw (D). 3. Eikenlanen zijn identiteitsdragers van dit specifieke gebied. Daarom blijven we hier op inzetten. Wel wordt binnen het project Kleine landschapselementen in het Uitvoeringsprogramma de mogelijkheden van juist een menging in lanen onderzocht.
1. Bestrijding van de Japanse Duizendknoop vraagt meer actie 2. Meer aandacht voor veilige hoogte van heggen en hagen. Fietzers zien in de oude kern niet wat er links of rechts komt door de hoge hagen. Leg de maximaal toegestane hoogte vast in het LOP (veiligheid boven privacy). 3. Meidoornhagen in particulier eigendom met subsidie werkt niet altijd goed. Sommige stukken worden niet onderhouden (gesnoeid) rondom de oude kerk/ lange brink. 4. Voor fietsers is de horde/overgang van polder naar de Eng moeilijk te nemen door de enorme drukke tweerichtingsweg (Torenstraat/ Soesterbergsestraat). Als je via de Eemweg of de P. van den Bremerweg bij de Neerweg/Oude Kerk naar	1. De negatieve invloed van de Aziatische duizendknopen op de biodiversiteit (o.m. op bosverjonging, bodemfauna en verschillende vegetatietypen) is evident. Daarnaast kunnen Aziatische duizendknopen economische schade veroorzaken aan allerlei constructies of de verkeersveiligheid verminderen. De provincie Utrecht heeft daarom samen met gemeenten een duizendknoopverordening opgesteld. Gemeente Soest heeft tijd en geld vrijgemaakt voor het implementeren van deze verordening binnen het algemeen beheer van de gemeente Soest. Het bestrijden van extensieve exoten is niet opgenomen in het LOP en het Uitvoeringsprogramma als project. 2. In onze Algemene Plaatselijke Verordening (APV artikel 2:15) is geregeld dat

de Eng wil, via de Veldweg kun je daar nauwelijks oversteken op een vlotte en veilige manier. Middenbermen liggen op onlogische plekken. De auto is koning. Er is dringend behoefte aan een veilige logische oversteekplaats. Zebra, stoplichten om van polder naar de Eng en dan naar het gebied van de Wieksloot te kunnen fietsen. Stimuleer fietsen/ ontmoedig de auto meer.	“Uitzichtbelemmerende beplanting” kan worden aangepakt. Er wordt echter weinig gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Enkel indien er een zwaarwegend belang is, kan de gemeente de betreffende particulier verzoeken om zijn of haar haag te verlagen. - Particulieren die met een gemeentelijke subsidie een haag hebben aangeplant, dienen hun haag zelf te onderhouden en in stand te houden. Deze verplichting is vastgelegd in een overeenkomst. Helaas houden niet alle particulieren zicht hierin. In het LOP is daarom meer aandacht gevraagd voor handhaving, waar ook het nakomen van afspraken zoals vastgelegd in de overeenkomst bij hoort (E). - Het betreft inderdaad een locatie waar je wat langer moet wachten. Een goede oplossing hiervoor zou een middengeleider zijn, zodat fietsers in twee fasen kunnen oversteken. Helaas is dit bij de Veldweg niet inpasbaar in verband met de beperkte ruimte.
- Herplanting van bomen voor de gekapte bomen, waar vindt dat plaats in Soest en Soesterberg? - Grens van Soest is onduidelijk in de natuurgebieden. - Er was geen aandacht voor de bestaande paden. - Aandacht voor de wegwijzers gemist. - Vlasakkers, hoe zijn deze te bereiken? - De mogelijkheden voor woningbouw en energietransitie in Soest en Soesterberg wordt gemist. - Het gebruik en mogelijkheden van landschap en natuur in Soest en Soesterberg (en aangrenzende gemeenten) voor mensen met een beperking en rolstoel/ scootmobielgebruikers wordt gemist. - Duidelijker melden waar en wanneer de eikenprocessierupsen actief zijn via de media. - Te veel loslopende honden toegestaan. Te weinig rustplaatsen - Turfweg: afsluiten naar psychisch ziekenhuisterrein. Er is geen controle op in- en uitgaan. - Ter hoogte van de Wieksloterweg combi fietspad en voor aanwonenden. Auto's/ pakjesbezorgers gebruiken het fietspad, laten fietsers niet voorgaan, maar worden van de weg gedrukt, ook met scootmobielen wordt geen rekening gehouden. - Vliegbasis Soesterberg de toegangen zijn slecht. Weg naar het museum is zeer gevaarlijk vanwege de te hoge snelheid. Er zijn geen voet- fietspaden. - Samenwerking met Zeist zeer wenselijk voor bewoners van	- De herplant vindt vaak plaats op het zelfde perceel, als waar gekapt is. In andere gevallen vindt de herplant plaats binnen de groenstructuren. - Ter kennisgeving aangenomen. - Ter kennisgeving aangenomen. - In het Uitvoeringsprogramma nemen we een project op dat de recreatieve bebording/ wegwijzers onder de loep neemt (F). - De Vlasakkers zijn militair terrein en ontoegankelijk. - Het LOP is grotendeels consoliderend van aard. De grote opgaven zoals woningbouw en energietransitie worden in samenhang gezien binnen de omgevingsvisie. - Deze groep gebruikers van ons buitengebied willen we ook faciliteren, net als de andere gebruikers. Onderzocht wordt of wellicht een verhard (betonpad) voor rolstoelgebruikers in het bos tot de mogelijkheden behoort, binnen het project Wandelknooppuntensysteem (G). - Ter kennisgeving aangenomen. - Het hondenlosloopgebied van de Lange Duinen wordt onder de loep genomen. Dit is als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma. Hierbij is er aandacht voor de individuele hondenbezitter met hond, de hondenuitlaatservicen, hondenclubs en uiteraard alle andere gebruikers van dit gebied (H). Toezicht en handhaving hoort hierbij. - Ter kennisgeving aangenomen. - Ter kennisgeving aangenomen. - Op dit moment vindt de planvorming plaats voor het realiseren van nieuwe wandel- en fietsmogelijkheden rondom de Vliegbasis, ook richting het Nationaal Militair Museum. - De afstemming tussen de genoemde gemeenten vindt plaats. - De beperkte doorgangen voor scootmobielen waar op bedoeld wordt, zijn

Soesterberg, maar ook met Amersfoort ivm bospadenverbindingen. 14. Onderzoek de mogelijkheden voor doorgangspoortjes voor scootmobielen (met pasjes oid). 15. In de bossen kunnen hulpdiensten bij pech met de scootmobiel niet komen. Busjes passen niet op de paden. Er zijn geen praatpaaljes oid. Ondanks mobiel bellen met 112 kunnen ze je niet vinden als je belt. Politie kan niet goed de locatie in het bos vinden, want de paden hebben niet allemaal een naam. Op de toeristische kaarten staan de voetpaden er slecht op, evenals de onverharde fietspaden.	niet in eigendom bij de gemeente Soest. Wij leggen uw vraag neer bij de betreffende partij. 15. Erg vervelend dat u in een dergelijke situatie bent beland. In de toekomst is het raadzaam enkel van die paden gebruik te maken, die goed toegankelijk zijn en door hulpdiensten bereikbaar zijn.
Misschien activeren van actieve participatie van inwoners. Betrokkenheid en gemeenschapsgevoel.	Binnen de projecten in het Uitvoeringsprogramma is participatie met inwoners en een heldere communicatie steeds van groot belang. We willen graag meer inzetten op betrokkenheid (A).
Handhaving met name in recreatie extensieve gebieden.	Er is in het LOP 2019-2024 extra aandacht gevraagd voor toezicht en handhaving in het algemeen en voor handhaving in de rustige gebieden in het bijzonder (I).
Groen met een +, herkenbare bruikbare openbare gebieden voor wandelaar en fietsers en mensen die hart hebben voor groen	We streven naar een aantrekkelijk en gevarieerd landschap met voldoende beleefmogelijkheden, maar ook ruimte voor onze flora en fauna. Onze visie is verwoord in het LOP.

Input ten behoeve van het Uitvoeringsprogramma	Gemeentelijke reactie
Zandrug herstellen in de Soesterduinen te hoogte van de Foekenlaan. Deze gaat verstuiwing tegen, maar is veelal ook een zeer leuke attractie voor kinderen.	Er dient extra beheer plaats te vinden in de zandverstuivingen van de Lange en Korte Duinen. Wellicht kan het herstellen van een zandrug hierin worden meegenomen. Dit wordt naar aanleiding van deze reactie onderzocht binnen het project (Her-) Ontwikkelen stuifzandcomplex Korte en Lange Duinen (J).
Er zijn verschillende reacties ten aanzien van een mogelijk jaagpad langs de Eem ontvangen: Jaagpad. Aan de noordkant van de Eem is een vogelboulevard. Effecten van fietsers op vogels Geen fiets- of wandelpad langs de Eem, Verstoring van weidevogels die langzaam terugkomen. En verstoring flora en fauna. Fiets- en of wandelpaden langs de Eem. Hou de rust erin. Dus wandelpaden in stukjes, geen doorlopend stuk. Jaagpad langs de Eem. Vooropgesteld dat Eemland een van de grote vogelbroedgebieden is, denken we toch dat een pad voor beperkt gebruik (geen scooters) mogelijk zou moeten zijn Geen fiets of wandelpad langs de Eem. Verstoring van de nog aanwezige weidevogels en natuur daar. Aan de overkant is een natuurreservaat, wordt ook verstoord. Loslopende honden gaan achter het vee aan	Op dit moment is een wandel- of fietspad langs de Eem niet meer aan de orde. Mocht het realiseren van een pad langs de Eem in de toekomst toch weer ter sprake komen, dan wordt er uiteraard een zorgvuldige afweging gemaakt over de recreatieve waarde, landschapswaarde en natuurwaarden.
Nu al kennen mensen in heel Nederland de Lange Duinen, want "ik heb een hond". Hele hondenclubs spreken hier af. Dorpse karakter?	Het hondenlosloopgebied van de Lange Duinen wordt onder de loep genomen. Dit is als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma. Hierbij is er aandacht voor de individuele hondenbezitter met hond, de hondenuitlaatservicen, hondenclubs en uiteraard alle andere gebruikers van dit gebied. Toezicht en handhaving hoort hierbij (I).
Doortrekken Veenpad vanuit Wieksloot tot in Boerenstreek.	We willen graag meer wandelpaden in het gebied rondom de Wieksloot. Het onderzoeken van wandelmogelijkheden in het Soesterveen is als project in het Uitvoeringsprogramma opgenomen. Het doortrekken van het Veenpad tot in de Boerenstreek nemen we naar aanleiding van deze reactie hierin mee (K).
Extensieve zone bij Natuur Netwerk Nederland.	Binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is gemeente Soest een van de trekkers van het project Zonering. In het Uitvoeringsprogramma is het als project

	opgenomen (Project Natuur en Recreatie in balans). Hierin wordt onderzocht en worden maatregelen getroffen om intensievere, maar ook zeker extensievere zones te creëren (L).
Vervolledigen heidecorridoren, met name stepping stones. Aandacht voor omvang en afstand, zie provinciaal natuurplan.	Met provincie Utrecht wordt nagedacht over de mogelijkheden en wenselijkheden voor heidecorridoren in de bosgebieden van gemeente Soest.
Soest verdient een herenboerderij. Met deze duurzame vorm van landbouw krijgt Soest weer een deel van de cultuurhistorie terug (kleinschalig boerenbedrijf)	Gemeente Soest staat positief tegenover het concept van de Herenboerderij. Er wordt meegedacht in de planvorming en mogelijke locatiekeuzes. Het is echter een particulier initiatief.
Biologisch boeren	In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer natuur inclusieve en duurzamere vormen van landbouw (D).
Duurzame voedselproductie	In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer natuur inclusieve en duurzamere vormen van landbouw (D).
Promotie lokale landbouwproducten	Er wordt onderzocht of promotie van lokale landbouwproducten een deelproject kan worden binnen het Uitvoeringsprogramma als onderdeel van het project Toekomstbestendige landbouw (D) .
Ruiterpaden netwerk rond Soest "aanleggen". Knelpunt is route Wieksloterweg richting Koninginnelaan in Soest	Het optimaliseren van de paardenpaden binnen de gemeente, is opgenomen als project in het Uitvoeringsprogramma. Het genoemde knelpunt, nemen we hierin mee.
Aandacht voor de historische namen van de verschillende (historische) paden	Er is naar aanleiding van deze reactie een deelproject benoemd binnen het project Cultuurhistorische elementen zichtbaar en beleefbaar maken, gericht op de historische namen van paden in het buitengebied (M).
Overweeg een logische 'groene' entree ook in de omgeving van het benzinstation Avia aan de Birkstraat. Voordelen: 1. Goed bereikbaar. 2. Wandelen en fietsen vanaf hier vanaf minder kwetsbaar naar kwetsbaarder. 3 Minder aanslag op de directe omgeving. Nadeel van Pijnenburg is toch verder lopen vanaf smalle entree en in de directe omgeving meer kwetsbare stukken. En afgesloten Insingerterein. Bovendien is Soestdijk een soort entree. Alles tegen de achtergrond van hoe groot het moet worden.	Het ontwikkelen van één of meerdere Groene entrees is als project opgenomen binnen het Uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt eerst gekeken naar de bestaande TOP-locaties (Toeristische Overstap Punt). Op dit moment is er een TOP op het Gagelgat, bij de Paardenkamp aan de Birkstraat. Wellicht dat deze TOP een duidelijker functie als 'entree' kan krijgen. Daarnaast is het concept van entree's of logische startpunten voor recreatie beschreven in visie (N).
Bloemenrijke akkerranden langs de Eng, Prima! Maar waarom niet ook langs de vele agrarische percelen in het buitengebied?	Er wordt onderzocht of er een project benoemd kan worden waarbij wordt ingezet op bloemrijke akkerranden langs (voornamelijk mais) percelen in het buitengebied. Daarnaast wordt ingezet op een andere vorm van bermbeheer, zodat er bloemrijke bermen ontstaan. Tot slot is het realiseren van een aaneengesloten bloemenlinie tbv onder andere bijen een project in het Uitvoeringsprogramma (O).
Vergroting van biodiversiteit hoeft niet te zijn beperkt tot het landelijk gebied. Denk aan natuur inclusief bouwen (puntensysteem van Den Haag) en natuurlijk inrichten van particuliere percelen en tuinen.	We onderzoeken de mogelijkheden om hier binnen andere gremia aan mee te werken. Het LOP richt zich alleen op het Buitengebied van Soest en Soesterberg. Het natuur inclusief bouwen willen we vooral binnenstedelijk oppakken.
Projectgroep opzetten om punt 1 (LOP) van hoofdstuk 5 van het	Er is een project benoemd in het Uitvoeringsprogramma om de biodiversiteit op de

coalitieakkoord (Groene ambitie) uit te werken.	Zuidelijke Eng te verhogen. Voor de uitwerking van het project wordt inderdaad een projectgroep gevormd (P).
Wandelpad langs het spoor realiseren, rondje Eng. Van Chris Uytendijkpad naar van Goyenlaan.	Het realiseren van een voetpad over de Zuidelijke Eng is opgenomen als project in het Uitvoeringsprogramma (Q).
In het uitvoeringsprogramma een afwegingsmechanisme opnemen om met conflicterende belangen om te gaan. De raad is daarvoor lang niet altijd de beste plaats door politieke/ korte termijn overwegingen. Het LOP dient veel meer op de lange termijn te mikken.	In het LOP Uitvoeringsprogramma is een hoofdstuk gewijd aan natuur en landschap binnen de ruimtelijke ordening. Hier wordt met name aandacht gevraagd voor landschappelijke inpassing bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een vertaalslag wordt gemaakt naar het straks op te stellen omgevingsplan (een soort integraal bestemmingsplan). Binnen het op te stellen omgevingsplan wordt een kader geboden voor het afwegen van belangen. Het visiedeel van het LOP zal een plek vinden in de omgevingsvisie van de gemeente Soest.
Afspraken over het niveau van handhaving zijn nodig.	Afgelopen jaren is er weinig ingezet op toezicht en handhaving in het buitengebied. Met het vaststellen van de Verkenning van het LOP is extra formatie voor Toezicht en Handhaving toegezegd door de raad. Toezicht en handhaving is een belangrijk onderdeel en daarom opgenomen in een apart hoofdstuk binnen het Uitvoeringsprogramma (I).
Groene entree, startpunt routenetwerk. Je zou een plek moeten hebben waar je je fiets kan stallen en een paar auto's en een bord voor wandelsuggesties. Dan kunnen alle Soesters in het gebied 2,3 en 4 makkelijk wandelen en niet alleen diegene die op loopafstand van de Wieksloterweg wonen.	Het ontwikkelen van een Groene entree is als project opgenomen binnen het Uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt eerst gekeken naar de bestaande TOP-locaties (Toeristische Overstap Punt). Op dit moment is er een TOP op het Gagelgat, bij de Paardenkamp aan de Birkstraat en een TOP bij het Nationaal Militair Museum nabij Soesterberg. Of een Groene entree nabij de Wieksloterweg tot de mogelijkheden behoort, zullen we onderzoeken binnen het project (N). Daarnaast is het concept van entree's of logische startpunten voor recreatie beschreven in visie
In een aantal natuurgebieden moeten honden nadrukkelijk worden geweerd. Aandacht voor handhaving.	Toezicht en handhaving is een apart hoofdstuk binnen het Uitvoeringsprogramma. Het loslopen van honden waar dit niet gewenst is, heeft hierin de aandacht (I).
Schoolpleinen en parkeerterreinen vergroenen. Geen asfalt, maar natuurlijke halfverharding met bomen en groene randen. Meer onverharde wegen/ paden.	Op dit moment wordt het verminderen van verharding en daarmee het vergroenen van terreinen vanuit het thema klimaatadaptatie in het binnenstedelijk gebied aangepakt. Daar zijn grote slagen te maken. Het is niet als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma van het LOP.
Meer houtwallen (ook tussen A.P. Hilhorstweg en spoorlijn; geen essen)	Binnen het project Platform Kleine Landschapselementen wordt onderzocht waar nieuwe landschapselementen zoals houtwallen kunnen worden aangelegd. Naar aanleiding van de reactie, zal specifiek gekeken worden naar het gebied tussen de A.P. Hilhorstweg en spoorlijn.
Toezicht (personen en camera's) ter bescherming van waardevolle kwetsbare gebieden	Er is in het LOP 2019-2024 extra aandacht gevraagd voor toezicht en handhaving in het algemeen en voor handhaving in de rustige gebieden in het bijzonder. Toezicht en handhaving is een apart hoofdstuk binnen het Uitvoeringsprogramma (I).
Meer beschermde zone/ rustgebieden	Binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is gemeente Soest een van de trekkers van het project Zonering. In het Uitvoeringsprogramma is het als project opgenomen (Project Natuur en Recreatie in balans). Hierin wordt onderzocht en worden maatregelen getroffen om intensiever, maar ook zeker extensievere zones te

	creëren (L). Daarnaast is het concept van zonering beschreven in de visie.
Meer infoborden	Communicatie en informatieoverdracht is een belangrijk onderdeel van het LOP. Bij ieder project in het Uitvoeringsprogramma wordt nagedacht of het plaatsen van een informatiebord een toegevoegde waarde heeft. Het vernieuwen van de bebording van de gemeentelijke bos- en natuurterreinen is als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma (R).
Meer water vasthouden en vistrappen creëren	Binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is een project benoemd, waarbij de watersystemen van de Heuvelrug in kaart worden gebracht. Naar aanleiding daarvan hebben wij een project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma om te onderzoeken of we kwelgerelateerde natuur kunnen realiseren. Het vasthouden van gebiedseigen water maakt hier onderdeel van uit. Of er behoefte is aan vistrappen nemen we naar aanleiding van deze reactie hierin mee (S).
Goed fietspad realiseren richting Hilversum	Op dit moment wordt gewerkt aan een fietsverbinding Hilversum – Soest.
Kan en wil de gemeente invloed uitoefenen op bosbeheer met behoud van biodiversiteit van private partijen. Bijvoorbeeld ASR kapt stukken bos die niet hersteld worden met een gevarieerde beplanting.	Er vindt overleg plaats met private partijen over het bosbeheer. Verder dan dat rijkt onze invloed niet. Provincie Utrecht is het bevoegd gezag voor wat betreft het bosbeheer en de biodiversiteit, voor zover dit valt onder de Wet natuurbescherming.
Wat wil de gemeente Soest doen aan de versnippering van het bos door continu toename van paadjes die vervolgens door mountainbikers verder uitgesleten worden.	Er zijn verschillende projecten opgenomen in het Uitvoeringsprogramma die de versnippering van het bos moeten tegengaan. Het optimaliseren van het wandel- en fietsknooppuntensysteem en het ruiters- en mennewerk, maar ook het project Zonering (Recreatie en Natuur in balans) en het vernieuwen van een aantrekkelijke MTB-route (zodat de neiging om buiten het pad te rijden afneemt) dragen hieraan bij. Dit kan ook de consequentie hebben dat er paden worden afgesloten, vanuit het natuurbelang (T).
Graag minder mountainbike mogelijkheden in het bos. Onveilig en ondermijning van het bos.	Op dit moment ervaren we veel 'wildrijden' van mountainbikers in onze bosgebieden. De ervaring op de Heuvelrug leert dat wanneer er een aantrekkelijke en uitdagende route gerealiseerd wordt, het aantal 'wildrijders' significant afneemt. Het realiseren van een aantrekkelijk en veilig MTB-pad is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma. Het wandelen, fietsen en ruiters/mennen buiten de paden is een aandachtspunt binnen Toezicht en Handhaving (T).
Het onderhoud van het bos vraagt meer aandacht.	De wijze van aanpak van het bosbeheer is verwoord in de Bosnota. De komende jaren wordt er meer tijd vrijgemaakt voor het bosbeheer. Hierbij zal er ook aandacht zijn voor de klimaatveranderingen, zoals verwoord in de visie (U).
Inzetten op beter bermbeheer	Afgelopen jaar is het bermbeheer geëvalueerd. Aan de hand van de evaluatie wordt een nieuw bermbeheerplan opgesteld.
Graag veiligheid van toerisme meenemen in de planontwikkeling. Bijvoorbeeld ruitersporen gaan soms over fietspaden als er nieuw gebruik komt van fietspaden door snelfietsers kan er een conflict ontstaan en kan de veiligheid van gebruikers in het geding komen.	Er zijn verschillende projecten opgenomen in het Uitvoeringsprogramma met betrekking tot wandelen, (snel)fietsen, ruiters/mennen en mountainbiken. Veiligheid van alle gebruikers is uiteraard een belangrijk afwegingsaspect (T).

Houdt rekening met knelpunten als: 1. toename wandel- en fietspaden irt agrarisch gebruik kan leiden tot verkeersonveilige situaties 2. Fiets- en wandelpad langs de Eem betekent verstoring van al bestaande (agrarische) natuurwaarden. 3. Wat gebeurt er met het polderlandschap in Amersfoorts bezit? (let op predatoren, zichtlijnen ed).	1. Er zijn verschillende projecten opgenomen in het Uitvoeringsprogramma met betrekking tot Wandelen, (snel)fietsen, ruiters/mennen en mountainbiken. Veiligheid van alle gebruikers is uiteraard een belangrijk afwegingsaspect, met bijzondere aandacht voor het agrarisch gebruik in de polder (T). 2. Een fiets- of wandelpad langs de Eem is momenteel niet aan de orde. 3. De wens van de gemeente Amersfoort en de gemeente Soest is om hier een ecologische verbindingszone te realiseren. Er wordt rekenschap gehouden met zichtlijnen en invloed op het bestaande ecologische systeem.
Let op de verdergaande versnippering van (bos)percelen oa ivm rust voor wild. Geen extra infrastructuur voor mountainbikers etc. Zorgvuldige planning/ bundeling met andere infra van fietssnelwegen.	Er zijn verschillende projecten opgenomen in het Uitvoeringsprogramma die de versnippering van het bos moeten tegengaan. Het optimaliseren van het wandel- en fietsknooppuntensysteem en het ruiter- en mennewerk, maar ook het project Zonering en het vernieuwen van een aantrekkelijke MTB-route (zodat de neiging om buiten het pad te rijden afneemt) dragen hieraan bij. Dit kan ook de consequentie hebben dat er paden worden afgesloten, vanuit het natuurbelang (T).
Polder benutten als wateroverloopgebied	Het poldergebied is in beeld wanneer er wateroverloop gebieden gecreëerd moeten worden. Hierbij wordt gezocht naar mogelijkheden om ook in te zetten op het verhogen van natuurwaarden, bijvoorbeeld door het realiseren van natuurvriendelijke oevers.
Verkleining van percelen polder met meer houtwallen/ biodiversiteit	Op de plekken waar een kleinschaliger landschap gewenst is, behoort het aanleggen van houtwallen tot de mogelijkheden. Dit wordt meegenomen binnen het project Kleine Landschapselementen in het Uitvoeringsprogramma (V).
Historisch onderzoek naar oude situaties, maar ook open staan voor nieuwe groene bestemmingen zonder aantasting oorspronkelijk karakter.	Ter kennisgeving aangenomen. Op dit moment wordt al op deze wijze gewerkt, maar binnen het LOP willen we hier inderdaad meer aandacht voor.

3. Inspraakreactie

Van de Stichting Vrienden Soester Eng is een inspraakreactie ontvangen binnen de opengestelde termijn voor inspraak. De reactie is daarmee ontvankelijk.

Inspraakreactie

Allereerst onze waardering voor dit concept en met name voor de uitvoerige behandeling van de landschaps- en natuurwaarden van Soest. Omdat nog aan een uitvoeringsprogramma wordt gewerkt kunnen we begrijpen dat het plan nu weinig concreet en soms ook wat vrijblijvend overkomt.

Wellicht is het voor de opstellers van het plan logisch dat geredeneerd wordt vanuit het buitengebied omdat daar het meeste landschap en de meeste natuur te vinden zijn, maar om het Soester landschap goed te begrijpen hadden wij het logischer gevonden het plan vanuit de Soester cultuurhistorie op te bouwen, dat wil zeggen vanuit de centrale betekenis van de Soester Eng ("Zonder Eng geen Soest"). Dit is ook van belang omdat het LOP als bouwsteen wordt gebruikt voor het opstellen van de Omgevingsvisie.

Positief waarderen wij dat de Soester Eng nu ook opgenomen is in het LOP. Maar waar het plan de visie beschrijft in hoofdstuk 3 is het ambitieniveau voor wat betreft de 'Bekorende Eng' in vergelijking met de andere gebieden bepaald mager en beperkt zich bij wijze van spreken tot de constatering dat we met z'n allen goed bezig zijn.

Het zou goed zijn daar een specifiek aantal kwaliteiten te noemen waaraan moet worden gewerkt. Bijvoorbeeld:

- Houd de Eng open als centrale plek in het dorp waar de oorsprong van het agrarische cultuurlandschap van het dorp Soest nog goed leesbaar en beleefbaar is. Zowel voor de bewoners van Soest als voor toeristen.
- Zet in op goede landschappelijke inpassing van bebouwing en andere ontwikkelingen rond de Eng zodat de beleving van de Eng als cultuurhistorisch en open landschap blijft gewaarborgd.
- Zet actief in op behoud en ontwikkeling van de landschappelijke en recreatieve verbinding van De Eng naar zijn omgeving en de andere landschappen van Soest, zoals de Noordereng, de oude dorpskern en het oude bebouwingslint van Soest en het Eemland. De herontwikkeling van de Dalweg biedt daar bijvoorbeeld kansen voor.
- Verbind het verhaal van de Eng aan dat van het recreatief-toeristische verhaal (en promotie) van het oude dorp. Nergens is de agrarische geschiedenis van het dorp zo dichtbij de oude dorpskern nog te beleven.

Weliswaar wordt in 4.2 de biodiversiteit kort genoemd als ontwikkelwens, maar ook hiervoor geldt dat wij die wens graag ook specifiek voor de Eng zouden willen benoemen omdat dit wat ons betreft in de uitwerkingsfase grote aandacht moet krijgen conform ook het huidige college-akkoord.

Gemeentelijke reactie

Wij danken u hartelijk voor de genomen moeite om te reageren op ons Landschap- en natuurontwikkelingsplan. De waardevolle input nemen we mee en we scherpen de visie ten aanzien van de Zuidelijke Eng aan. In het Uitvoeringsprogramma nemen we concrete

projecten op met betrekking tot de Eng. Door uitvoering te geven aan deze projecten wordt actief ingezet op het verhogen van de kwaliteiten van de Eng en het verbeteren van de beleefbaarheid (W).

4. Overzicht van wijzigingen

Wijzigingen naar aanleiding van de reacties

Bijgaand treft u een opsomming van de wijzigingen naar aanleiding van de inspraakreacties aan.

A.	Het advies van onder andere het waterschap met betrekking tot het betrekken van inwoners met kennis is expliciet verwerkt in de inleiding van de visie.
B.	De reactie met betrekking tot de recreatieve druk heeft geleid tot een aanpassing van de visie en het Uitvoeringsprogramma. Hoeveel bezoekers we exact willen accommoderen wordt op een ander moment opgepakt. Het betreft een waardevolle suggestie.
C.	In het Uitvoeringsprogramma is als oplossingsrichting voorgesteld om specifiek op 20 kernsoorten te monitoren.
D.	In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer natuur inclusieve en duurzamere vormen van landbouw.
E.	In het Uitvoeringsprogramma is een project benoemd dat zich richt op meer toezicht en handhaving ten aanzien van de afspraken die gemaakt worden met betrekking tot landschappelijke inpassing.
F.	In het Uitvoeringsprogramma nemen we een project op dat de recreatieve bebording/ wegwijzers onder de loep neemt.
G.	Onderzocht wordt of wellicht een verhard (betonpad) voor rolstoelgebruikers in het bos tot de mogelijkheden behoort, binnen het project Wandelknooppuntensysteem.
H.	Het hondenlosloopgebied van de Lange Duinen wordt onder de loep genomen. Dit is als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma. Hierbij is er aandacht voor de individuele hondenbezitter met hond, de hondenuitlaatservices, hondenclubs en uiteraard alle andere gebruikers van dit gebied. Toezicht en handhaving hoort hierbij.
I.	Er is in het LOP 2019-2024 extra aandacht gevraagd voor toezicht en handhaving in het algemeen en voor handhaving in de rustige gebieden in het bijzonder.
J.	Er dient extra beheer plaats te vinden in de zandverstuivingen van de Lange en Korte Duinen. Wellicht kan het herstellen van een zandrug hierin worden meegenomen. Dit wordt naar aanleiding van deze reactie onderzocht binnen het project (Her-) Ontwikkelen stuifzandcomplex Korte en Lange Duinen.
K.	We willen graag meer wandelpaden in het gebied rondom de Wieksloot. Het onderzoeken van wandelmogelijkheden in het Soesterveen is als project in het Uitvoeringsprogramma opgenomen. Het doortrekken van het Veenpad tot in de Boerenstreek nemen we naar aanleiding van deze reactie hierin mee.
L.	Binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is gemeente Soest een van de trekkers van het project Zonering. In het Uitvoeringsprogramma is het als project opgenomen (Project Natuur en Recreatie in balans). Hierin wordt onderzocht en worden maatregelen getroffen om intensievere, maar ook zeker extensievere zones te creëren.
M.	Er is naar aanleiding van deze reactie een deelproject benoemd binnen het project Cultuurhistorische elementen zichtbaar en beleefbaar maken, gericht op de historische namen van paden in het buitengebied.
N.	Het ontwikkelen van één of meerdere Groene entrees is als project opgenomen binnen het Uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt eerst gekeken naar de bestaande TOP-locaties (Toeristische Overstap Punt). Op dit moment is er een TOP op het Gagelgat, bij de Paardenkamp aan de Birkstraat.

	Wellicht dat deze TOP een duidelijker functie als 'entree' kan krijgen. Daarnaast is het concept van entree's of logische startpunten voor recreatie beschreven in visie (N).
O.	Er wordt onderzocht of er een project benoemd kan worden waarbij wordt ingezet op bloemrijke akkerranden langs (voornamelijk mais) percelen in het buitengebied. Daarnaast wordt ingezet op een andere vorm van bermbeheer, zodat er bloemrijke bermen ontstaan. Tot slot is het realiseren van een aaneengesloten bloemenlinie tbv onder andere bijen een project in het Uitvoeringsprogramma.
P.	Er is een project benoemd in het Uitvoeringsprogramma om de biodiversiteit op de Zuidelijke Eng te verhogen. Voor de uitwerking van het project wordt inderdaad een projectgroep gevormd.
Q.	Het realiseren van een voetpad over de Zuidelijke Eng is opgenomen als project in het Uitvoeringsprogramma.
R.	Het vernieuwen van de bebording van de gemeentelijke bos- en natuurterreinen is als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma.
S.	Binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is een project benoemd, waarbij de watersystemen van de Heuvelrug in kaart worden gebracht. Naar aanleiding daarvan hebben wij een project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma om te onderzoeken of we kwelgerelateerde natuur kunnen realiseren. Het vasthouden van gebiedseigen water maakt hier onderdeel van uit. Of er behoefte is aan vistrappen nemen we naar aanleiding van deze reactie hierin mee.
T.	Er zijn verschillende projecten opgenomen in het Uitvoeringsprogramma die de versnippering van het bos moeten tegengaan. Het optimaliseren van het wandel- en fietsknooppuntensysteem en het ruit- en mennewerk, maar ook het project Zonering (Recreatie en Natuur in balans) en het vernieuwen van een aantrekkelijke MTB-route (zodat de neiging om buiten het pad te rijden afneemt) dragen hieraan bij. Dit kan ook de consequentie hebben dat er paden worden afgesloten, vanuit het natuurbelang.
U.	De komende jaren wordt er meer tijd vrijgemaakt voor het bosbeheer. Hierbij zal er ook aandacht zijn voor de klimaatveranderingen, zoals verwoord in de visie.
V.	Op de plekken waar een kleinschaliger landschap gewenst is, behoort het aanleggen van houtwallen tot de mogelijkheden. Dit wordt meegenomen binnen het project Kleine Landschapselementen in het Uitvoeringsprogramma.
W.	We scherpen de visie ten aanzien van de Zuidelijke Eng aan. In het Uitvoeringsprogramma nemen we concrete projecten op met betrekking tot de Eng. Door uitvoering te geven aan deze projecten wordt actief ingezet op het verhogen van de kwaliteiten van de Eng en het verbeteren van de beleefbaarheid.

Ambtshalve wijzigingen

Er zijn in aanvulling op de wijzigingen naar aanleiding van de inspraakreacties nog enkele ambtshalve wijzigingen aangebracht in de visie.

- Toevoegen disclaimer, pagina 5 en verwerken door de hele visie heen. Met Soest wordt gemeente Soest bedoeld met de kernen Soest en Soesterberg.
- Toevoegen Amersfoort bij punt 7, pagina 8
- Toevoegen karakteristieken van de Wegh der Weegen, pagina 17

De kleine wijzigingen in schrijfwijze, opbouw of van ander ondergeschikt belang zijn niet expliciet benoemd.